

Şirketlerde Kar Dağıtımının Vergilendirilmesi

Sahibinin ticari, zirai veya mesleki faaliyeti dışında nakdi sermaye veya para ile temsil edilen değerlerden müteşekkil sermaye dolayısıyla elde ettiği kar payı, faiz, kira ve benzeri iratlar menkul sermaye iradıdır - 12.05.2016

Şirketlerde Kar Dağıtımının Vergilendirilmesi

Sahibinin ticari, zirai veya mesleki faaliyeti dışında nakdi sermaye veya para ile temsil edilen değerlerden müteşekkil sermaye dolayısıyla elde ettiği kar payı, faiz, kira ve benzeri iratlar menkul sermaye iradıdır

Her nevi hisse senetlerinin kâr payları

İştirak hisselerinden doğan kazançlar (Limited Şirket ortaklarının, iş ortaklıkları ortaklarının ve komanditerlerin kar payları ile kooperatiflerin dağıttıkları kazançlar)

.... Şeklinde devam etmektedir. (Gvk madde 75)

Tam mükellef kurumlardan elde edilen ve yukarıda sayılan **kar paylarının yarısı gelir vergisinden istisna olup**, kalan tutar vergiye tabi gelir olarak dikkate alınacaktır. Beyana tabi başka gelirlerin bulunmaması halinde, gelir 29.000 TL'yi aşıyor ise beyan edilecektir

Elde edilen kâr paylarının yarısının 2015 yılı için 29.000,00 TL'lik **beyan sınırını aşması durumunda, sadece kâr payının yarısı beyan edilecektir**. Ancak; bu istisnanın **kurum bünyesinde kârın dağıtımı aşamasında yapılacak olan stopaja etkisi olmayacaktır. Yani, stopaj dağıtılan kâr payının tamamı üzerinden yapılacaktır. (% 15)** (Örneğin Dağıtılan kar payı 20.000 TL ise stopaj bunun üzerinden yapılacaktır. İstisnayı düştükten sonra kalan üzerinden değil)

Dağıtılan kâr payları üzerinden kurum bünyesinde yapılan stopajın tamamı, kâr payını elde edenler tarafından beyan edilmesi durumunda, beyanname üzerinden hesaplanan

vergiye mahsup edilecektir.

Kurumlar vergisinden istisna kazançlara uygulanan stopaj, ancak istisna kazancın dağıtılması durumunda yapılacaktır.

Tam mükellef kurumlara dağıtılan kâr payları (iştirak kazançları) üzerinden stopaj yapılmayacaktır (Örneğin a Ltdnin ortağı olan B Ltd ye kar payı dağıtması durumunda)

Kârın sermayeye eklenmesi kâr dağıtımı sayılmayacaktır Ayrıca gerçek kişi ortaklar tarafından kârın sermayeye ilavesi suretiyle elde edilen kâr payları menkul sermaye iradı olarak kabul edilmez Bedelsiz dağıtılan hisse senetleri üzerinden stopaj yapılmayacaktır.

I.Tertip Temettü'nün Türk Ticaret Kanunu Açısından Değerlendirilmesi

1- TTK'nun 519/2-c maddesine göre 1.Tertip Temettü'nün ödenmesi kanuni zorunluktur.

2- TTK'nun 408/2-d maddesine göre genel kurul, yıllık kâr üzerinde tasarrufa, kâr payları ile kazanç paylarının belirlenmesine, yedek akçelerin sermayeye veya dağıtılacak kâra katılması dahil, kullanılmasına dair kararların alınmasına yetkilidir. Dolayısıyla genel kurul, kârın dağıtımı konusunda tek yetkili olup bu yetkisini yönetim kuruluna devredemez. Yönetim kurulu sadece, genel kurulun bu konudaki kararını yerine getirir.

Netice itibariyle: 1.Tertip Temettü, genel kurul kararı ile dağıtımına karar verilen ticari bilanço kârından ortaklara ödenmesi gereken ilk bölümdür. 1.Tertip Temettünün ödenmesi her ne kadar kanuni bir zorunluk olsa da, yönetim kurulunun, genel kurul kararı olmaksızın kendi yetkisi dahilinde böyle bir ödeme yapma imkanı yoktur.

Örnek :

Ödenmiş Sermayesi 50.000,00 TL olan 2 ortaklı bir limitedşirket'in genel kurulu kârın tamamını dağıtma kararı almıştır. Bu husustaki bilgiler ve hesaplar aşağıdadır

Kurumlar Vergisinin Hesaplanması

1- Kurumun 2015 Yılı Bilanço Kârı (690 Hes) = 120.000

2- K.K.Edilmeyen Giderler = (+) 1.000,00

3- Geçmiş Yıl Mali Zararı 2013 = (-) 11.000,00

- Ticari Zarar (-) 15.000,00

- K.K.E.G. (+) 4.000,00

4- Mali Kar = 110.000

5- Kurumlar Vergisi Matrahı = 110.000

6- Hes.Kurumlar Vergisi (5×0.20) = 22.000

I.Tertip Yasal Yedek Akçe'nin Hesaplanması

Kâr dağıtılsın/dağıtılmasın öncelikle ilk aşamada kârdan I.Tertip Yasal Yedek Akçe ayrılır

Kurumun 2014 Yılı Bilanço Kârı (690 Hes) 120.000 TL

(-) Geçmiş Yıl Ticari Zararı (2013) 15.000 TL

Kalan 105.000 TL

I.TertipYas.Yedek Akçe 5.250. TL

** 105.000,00 x % 5 (nispeti)

*** Ödenmiş Sermayenin 1/5'ini aşamaz

I.TertipTemettü'nün Hesaplanması

Kâr dağıtılsın/dağıtılmasın ikinci aşamada ortaklara ödenmesi yasal zorunluk olan I.Tertip Temettü ayrılır

Ödenmiş Sermaye 50.000

Nispeti % 5

1. Tertip Temettü 2.500 TL

*** 50.000 x % 5

II.Tertip Yasal Yedek Akçe'nin Hesaplanması

Kârın dağıtılmasına karar verildiğinde hesaplanır

Kurumun 2014 Yılı Bilanço Kârı (690 Hes)	120.000
(—) Kurumlar Vergisi	22.000
Net Dönem Karı	98.000
(—) Geçmiş Yıl Zararları	15.000
(—) I.TertipYasalYed.Akçe	5.250
Dağıtılabilir Net Dönem Kârı	77.750
(—) I.Tertip Temettü	2.500
KALAN	75.250

1. Tertip Yas.Yed.Akçe

$$** 75.250 \times \%10 = 7.525$$

II. Tertip Temettü'nün Hesaplanması

Kârın dağıtılmasına karar verildiğinde hesaplanır.

Yukarıdaki Tabloda Kalan Tutara Kadar Aynı 75.250

(—) II. Tertip Yasal.Yed.Akçe 7.525

II.Tertip Temettü 67.725 TL

Kâr Paylarının Menkul Sermaye İradı Olarak Beyanı

Örnek : 2015 yılında Ortak (A)' nın hissesine düşen brüt kâr payı 40.000 TL.'dir.

40.000 TL nin yarısı 20.000 TL olup, bu tutar 2015 yılı için geçerli olan 29.000,00 TL beyan sınırını aşmadığından menkul sermaye iradı olarak beyan edilmeyecektir.

Örnek : 2015Yılında X Ltd şirketinin Ortaklardan birinin hissesine düşen brüt kâr payı 80.000, TL dir., Yarısı istisna kapsamında olduğu için diğer yarısı 40.000,00 TL yaptığından ve 29.000, TL beyan sınırını aştığından 2015 Mart ayının 25'ine kadar Menkul sermaye iradı olarak beyanı gerekecektir.

Şirket kâr payını öderken $80.000 \times \%15 = 12.000,00$ TL stopaj yapacaktır.

Buna göre, istisna düşüldükten sonra 40.000,00 TL aşağıdaki şekilde beyan edilecek, ve 3.640 TL iade vergi alınacaktır.

Kar Payı	40.000 TL
Hesaplanan GV	8.170 TL
Kesilen Stopaj	12.000 TL
Ödenecek GV.	YOK
İade Edilecek GV	3.830 TL

Örnek : Bayan (B), 2015 yılında 5.000 TL alacak faizi ve net 42.500 TL de tam mükellef bir kurumdan kar payı elde etmiştir.

Brüt kar payı tutarı: $42.500 / 0,85 = 50.000$ TL

Alacak faizi	5.000 TL
Kar payı geliri	50.000 TL
Beyan edilecek gelir tutarı(25.000 + 5. 000)	30.000 TL
Hesaplanan gelir vergisi	5.470 TL

Kesinti yoluyla 6denen vergi 7.500 TL

İadesi gereken gelir vergisi 2.030 TL

Kesinti ve istisna uygulamasına tabi olmayan Menkul sermaye iradı toplamının 2015 yılı için 1.500 TL'yi aşmaması halinde beyan edilmemesi gerekmektedir.

Örnekte 5.000 TL alacak faizi kesinti ve istisna uygulanmayan bir gelir olup, bu gelirin toplamı 2015 yılı için beyanname verme sınırı olan 1.500 TL'yi aştığından, 5.000 TL'nin tamamı beyan edilecektir.

Ödevlinin tam mükellef bir kurumdan elde ettiği kesintiye (%15) tabi tutulmuş brüt 50.000 TL'lik kar payının yarısı gelir vergisinden istisna olduğundan, kalan 25.000 TL tek başına beyan haddini aşmasa dahi, vergiye tabi gelir toplamının $(25.000 + 5.000 = 29.000 \text{ TL})$ 29.000 TL'lik beyanname verme sınırını aşması nedeniyle yıllık gelir vergisi beyannamesine dahil edilecektir.

Kaynak: Muhasebex.com

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA